

T.C.
GIDA TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/8468, 8469, 8470, 8471, 8472
8473, 8474, 8475, 8476, 8477
8478, 8479, 8480, 8481, 8482
8483, 8484, 8485
8486

Sayı : B.12.0.SGB.0.03-610- 3215
Konu : Soru Önergeleri

22 Ağustos 2012

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 28/06/2012 tarih ve A.01.0.KKB.0.10.00.00-74127 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan, Kars Milletvekili Mülkiye BİRTANE'ye ait 7/8468 ve 7/8469, Konya Milletvekili Mustafa KALAYCI'ya ait 7/8470, İzmir Milletvekili Ahmet Kenan TANRIKULU'na ait 7/8471, Balıkesir Milletvekili Ayşe Nedret AKOVA'ya ait 7/8472, Iğdır Milletvekili Sinan OĞAN'a ait 7/8473, Ardahan Milletvekili Ensar ÖĞÜT'e ait 7/8474, Burdur Milletvekili Ramazan Kerim ÖZKAN'a ait 7/8475 ve 7/8476, Artvin Milletvekili Uğur BAYRAKTUTAN'a ait 7/8477, Bursa Milletvekili Sena KALELİ'ye ait 7/8478, Manisa Milletvekili Sakine ÖZ'e ait 7/8479, Bursa Milletvekili İlhan DEMİRÖZ'e ait 7/8480, Ankara Milletvekili Levent GÖK'e ait 7/8481, İzmir Milletvekili Birgül Ayman GÜLER'e ait 7/8482, Denizli Milletvekili Adnan KESKİN'e ait 7/8483, İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin TANRIKULU'na ait 7/8484 ve 7/8485, İstanbul Milletvekili Umut ORAN'a ait 7/8486 esas no'lu yazılı soru önergelerine ilişkin Bakanlığımız görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Mehdi EKER
Bakan

EKLER:

1- Görüş

7/8468, 7/8469, 7/8470, 7/8471,
7/8472, 7/8473, 7/8474, 7/8475,
7/8476, 7/8477, 7/8478, 7/8479,
7/8480, 7/8481, 7/8482, 7/8483,
7/8484, 7/8485, 7/8486 (34 Sayfa)

YAZILI SORU ÖNERGESİ

Önerge Sahibi : Umut ORAN
İstanbul Milletvekili
Esas No : 7/8486

SORU 1) Hazır köfte harçları, et suyu tabletleri, hazır çorba, dondurma, renkli yoğurt gibi birçok hazır gıdada, yiyecekte sıklıkla kullanılan ve zaman zaman “Çin Tuzu” adıyla da satışı yapılan Monosodyum Glutamat (MSG) için herhangi bir inceleme yaptınız mı, yaptıysa sonucu nedir?

SORU 2) MSG’nin insan vücudundaki etkileri-zararları konusunda Sağlık Bakanlığından herhangi bir görüş aldınız mı, varsa Sağlık Bakanlığından size iletilen konuyla ilgili görüş nedir?

SORU 3) MSG için Türkiye’de yeterli laboratuvar incelemesi yapmadan, sadece yabancı ülkelerde yapılan laboratuvar çalışmalarının doğruluğuna dayanarak, Türk Gıda Kodeksi’nde kullanım izini verdiğiniz bilgisi doğru mudur?

SORU 4) MSG Türk Gıda Kodeksi’ne ne zaman girdi, bu kodeks için yürütülen çalışmalarda MSG için özel bir araştırma yapıldı mı, yapıldıysa sonucu nedir?

SORU 5) MSG, “Gıda Katkıları Listesi”nde E-621 koduyla mı yer almaktadır? Sayıları 800’ü bulduğu belirtilen söz konusu E kodlu gıda katkı maddeleri hakkında periyodik veya düzensiz aralıklarla inceleme yapıyor musunuz, yaptığınız araştırma varsa sonucu nedir?

SORU 6) E kodu alıp da zararlı olduğu daha sonra saptandığı için üretim-kullanım izni verilmeyen katkı maddeleri var mıdır? Bunlar hangi tarihler arasında üretilip hangi gıdalarda, yiyeceklerde kullanılmıştır?

SORU 7) İçeriğinde eser düzeyde de olsa MSG bulunan yiyeceklerin ambalajının üzerine görünür biçimde “Glutamat içerir”, “MSG içerir” gibi uyarıların yer alması için harekete geçmeyi düşünüyor musunuz?

SORU 8) Benzeri biçimde MSG içermeyen ürünlerde ise “MSG Yok” gibi bir uyarının pakette yer alması için çalışma yürütecek misiniz?

SORU 9) İçeriğinde MSG bulunduğu halde, ambalajında “hiçbir koruyucu madde içermez” ibaresiyle gıda satışı yapılması mevzuata uygun mudur? Bu durum mevzuata uygunsa bunu değiştirmek için harekete geçecek misiniz?

SORU 10) “Doğala özdeş” ibaresiyle satışı yapılan kimi hazır içeceklerde, meşrubatlarda sadece yapay malzemelerin kullanılıyor olması önlenemez mi, bu durum mevzuata uygun mudur?

CEVAP 1-2-3-4-5-6-7-8-9-10) Gıda maddelerinde kullanılmasına izin verilen katkı maddeleri, Birleşmiş Milletler Örgütüne bağlı Tarım ve Gıda Örgütü (FAO) ile Dünya Sağlık Örgütü (WHO)’nun birlikte oluşturdukları ve ülkemizin de üye olduğu “Codex Alimentarius Commission” tarafından belirlenmektedir.

Gıda maddelerinde kullanılmasına izin verilen katkı maddeleri, Avrupa Birliği'ne uyum çerçevesinde Avrupa Parlamentosu ve Konsey Direktifleri dikkate alınarak düzenlenmekte ve gerekli güncellemeler yapılmaktadır.

Bu kapsamda 29.12.2011 tarihli ve 28157 sayılı Resmi Gazete yayınlanan "Türk Gıda Kodeksi-Gıda Katkı Maddeleri Yönetmeliği"nde gıda katkı maddeleri ve limitleri yer almakta olup, söz konusu Yönetmelik ekinde yer almayan maddelerin, gıda katkı maddesi olarak kullanılması yasaktır.

Bakanlığımıza bağlı Ankara İl Kontrol Laboratuvar Müdürlüğünde gıda maddesinde Monosodyum Glutamat analizleri yapılmaktadır.

Avrupa Birliği Gıda Güvenliği Kurumu (EFSA) tarafından 20 Ocak 2009 tarihinden önce onaylanmış olan tüm gıda katkı maddelerinin yeniden değerlendirmesinin yapılması karara bağlanmış olup, bu doğrultuda 2010-2020 yıllarını kapsayan çalışma planı hazırlanmıştır. Bu çerçevede yeniden değerlendirme süreci 2010 yılında başlatılmış olup, söz konusu gıda katkı maddesinin yeniden değerlendirilmesi çalışmaları da yapılmaktadır. Katkı maddeleri ile ilgili yapılan bilimsel çalışmalar, yaşanan gelişmeler ve ortaya çıkan sonuçlar Bakanlığımızca yakından takip edilmektedir.

Gıdaların etiketlenmesi ile ilgili hususlar, 29/12/2011 tarihli ve 28157 sayılı (3 üncü mükerrer) Resmi Gazete'de yayımlanan "Türk Gıda Kodeksi Etiketleme Yönetmeliği" ile düzenlenmektedir. Söz konusu Yönetmelikle, gıdanın bütün bileşenlerinin, üretim sırasında kullanıldıkları miktara göre ağırlıkça azalan sırayla "içindekiler" listesinde yer alması zorunluluğu getirilmiştir.

Türk Gıda Kodeksi Etiketleme Yönetmeliği, ilgili Avrupa Birliği mevzuatı ile paralel olarak hazırlanmış olup, yukarıda bahsi geçen hükümler de bu kapsamda tam uyumlu olarak aktarılmıştır. Bahse konu AB mevzuatı kapsamında MSG ile ilgili özel hükümler bulunmamaktadır.

Bakanlığımızca, 5996 sayılı "*Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu*" başta olmak üzere ilgili diğer mevzuat çerçevesinde, yeterli miktarda güvenilir gıda üretmek sürdürülebilir gıda arzını sağlamak, halk sağlığını korumak, ülke ihracatını geliştirmek ve sektörde haksız rekabeti önlemek amacıyla bitki sağlığı, veterinerlik, gıda ve yem konularında denetim ve kontrol hizmetleri titizlikle yürütülmektedir.

Bakanlığımızca, tüketicinin aldatılmasının önlenmesi ve gıda güvenilirliğinin temini amacıyla, risk esasına göre, ön bildirim gereken hâller dışında, önceden haber vermeksizin, yıllık denetim programlarının yanı sıra şüphe, şikâyet, ihbar, inceleme, izlenebilirliğin sağlanması ve gözetim amaçları ile BİMER ve 174 ALO GIDA kapsamındaki ihbar ve şikâyetler çerçevesinde ürün ve firmalara yönelik olarak etkin piyasa denetim ve kontrolleri yürütülmektedir.

Bu kapsamda, özellikle merkezi ve bütüncül bir yaklaşımla, gıda zincirinin tüm aşamalarında, tüketici sağlığının korunması ve güvenilir gıda arzının sağlanması amacıyla, ürün ve risk bazında değerlendirmeler yapılarak Merkezde Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğü koordinasyonunda, Gıda Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüklerimiz tarafından denetim programları uygulanmaktadır.

Yapılan denetim ve kontroller sonucunda 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu ve bu Kanun kapsamında çıkarılan alt mevzuatlara aykırılık tespit edilen ürün, kişi ve firmalar hakkında aynı Kanun kapsamında gerekli yasal işlemler yapılmaktadır.

Ayrıca, yapılan analizler sonucunda, 5996 sayılı Kanun'da yer alan "tağşiş tanımı" kapsamında uygunsuzluğu tespit edilen veya insan sağlığını tehlikeye atan firmaların isim ve markaları ile taklit ve tağşiş tespit edilen ürünlerinin parti/seri numaraları Bakanlığımız web sayfasından (www.tarim.gov.tr) kamuoyuna duyurulmaktadır.

SORU 11) Özellikle Güney Amerika'dan ithal edilen üzümlerde kullanıldığı belirtilen "sitokinin" denilen hormonun; üzüm tanesini büyüterek ağırlığını artırdığı, şeklini düzelterip, rengini parlaklaştırdığı, ancak insan metabolizmasında da ağır etki yarattığı iddiası doğru mudur? Gümrüklerde bu yönde kontrol yapılmasını sağlıyor musunuz?

CEVAP 11) 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu kapsamında Bakanlığımızca ithalat aşamasında yapılan resmi kontrollerde, insan sağlığı ve güvenliği yönünden gerekli denetimler yapılmakta olup, mevzuata uygun olmayan ürünlerin yurda girişine izin verilmemektedir.

SORU 12) Frigorifik sistemi olmayan tankerlerle üreticiden süt toplayan bazı tüccarların sıcak havada sütün bozulmaması için, saç boyamada yararlanılan "hidrojen peroksiti" süte karıştırdığı ve bunun da bütün bakterileri öldürmesi nedeniyle o sütü yararsız kıldığı bilgisi doğru mudur? Bu yönde size ulaşılan bir bulgu var mı bu amaçla hiç kontrol yapıldı mı?

CEVAP 12) Tankerle taşınan sütlere, bozulmaması amacıyla saç boyasında kullanılan "hidrojen peroksit" katıldığı yönünde iddialar gerçeği yansıtmamaktadır.

5996 sayılı Kanun kapsamında hazırlanan "Hayvansal Gıdalar İçin Özel Hijyen Kuralları Yönetmeliği"nde çiğ süt, "*Çiftlik hayvanlarının meme bezlerinden salgılanan, 40 °C'nin üzerinde ısıtılmamış veya eşdeğer etkiye sahip herhangi bir işlem görmemiş süt*" olarak tanımlanmış olup, bu süte herhangi bir maddenin katılması yasaktır.

Türk Gıda mevzuatına göre çiğ süte doğal niteliğini ve bileşimini bozacak yabancı madde katılmasına izin verilmemektedir. Bakanlığımızca, çiğ sütün üretimi, nakliyesi ve işlenmesi sürecinde sütün Türk Gıda Mevzuatına uygun olup olmadığını tespit etmek amacıyla etkin denetim ve kontroller gerçekleştirmektedir. Herhangi bir olumsuzluk durumunda 5996 sayılı Kanun kapsamında yasal işlem uygulanmaktadır.

Ayrıca, gıda işletmecisi işleyeceği çiğ sütün gıda mevzuatına uygunluğunu kontrol etmek zorundadır. Bu kapsamda otokontrol sonuçları denetim görevlileri tarafından denetim sırasında kontrol edilmektedir.

Bakanlığımızca toplum sağlığı ve tüketici menfaatlerini korumaya yönelik çalışmalara aralıksız devam edilmektedir.